

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobkyně **J. P.**, zastoupené obecným zmocněncem S. B., proti žalovanému **Magistrátu města Brna**, se sídlem Brno, Dominikánské nám. 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2011, č. j. MMB/0316571/2011, sp. zn. OUSR/MMB/0275615/2011/2,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Tuřany (dále jen „stavební úřad“) ze dne 20. 4. 2011, č. j. MČBT/2179/2011. Tímto rozhodnutím stavební úřad dodatečně povolil na základě § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále též „stavební zákon“), stavebníkovi a vlastníkovi

stavby Ing. L. S. (dále též „stavebník“) stavbu *oplocení zahrady na pozemku p. č. 421*, v katastrálním území Brněnské Ivanovice (dále též „stavba“). Konkrétně byla stavba popsána jako oplocení z železobetonových prefabrikovaných prvků osazených do betonových sloupků. Výška oplocení je 2 m, v každém poli jsou do sloupků osazeny nad sebe 4 dílce výšky 0,5 m, spodní dílce jsou perforované.

[2] Stavba nahrazovala původní drátěné oplocení pozemku p. č. 421 novým neprůhledným betonovým oplocením. Správní orgány konstatovaly, že stavebník splnil veškeré podmínky pro dodatečné povolení stavby ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Tedy požádal o dodatečné povolení stavby, předložil podklady a doklady jako k žádosti o stavební povolení a prokázal soulad stavby s veřejným zájmem.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Žalobkyně ve včas podané žalobě spatřovala nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že žalovaný potvrdil nezákonný postup stavebního úřadu, který důkazy prováděl selektivně, vyvodil z nich nesprávná skutková zjištění a nesprávně došel k závěru, že stavebník prokázal soulad stavby s veřejným zájmem.

[4] Konkrétně žalobkyně namítala, že stavební úřad ignoroval předkládané důkazy, a to videozáznam ze stavby plotu, protokol ze dne 9. 7. 2005, korespondenci mezi právními zástupci dotčených stran, případně výsledky orgánů stavebního dozoru. Postupoval tak v rozporu s § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Je evidentní, že stavebník při stavbě porušil zákon naprosto cíleně a že ignoroval příkaz orgánu státního stavebního dozoru práce zastavit. Tyto závěry jsou zásadní pro řádné posouzení (ne)souladu stavby s veřejným zájmem.

[5] Stavební úřad se opakovaně dopustil neodůvodněných průtahů v řízení. Po podání podnětu dne 11. 7. 2005 měl okamžitě zahájit řízení a vyčkat, zda stavebník do 11. 9. 2005 podá žádost o dodatečné povolení stavby. Jelikož tak stavebník neučinil, byl stavební úřad povinen nejpozději dne 12. 9. 2005 rozhodnout o odstranění stavby. Stavební úřad měl provést ohledání na místě a na základě něj bezprostředně rozhodnout.

[6] Stavební úřad zvýhodňoval stavebníka, neboť vůči němu uplatňoval velkorysé lhůty, zatímco žalobkyni dával k provedení úkonu vždy nejkratší možnou lhůtu. S touto námitkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal a zatížil jej tak vadou nepřezkoumatelnosti. Takový postup měl za následek též porušení § 4 odst. 4 a § 7 správního řádu.

[7] Z provedených důkazů došel stavební úřad k nesprávnému skutkovému zjištění, že „*stavebník dále projevil snahu zmírnit negativní vnímání estetiky jeho oplocení ze strany paní B. a P. nabídkou finanční kompenzace*“. Snahu o smírné řešení totiž projevila naopak žalobkyně a paní J. B. Napadené rozhodnutí i rozhodnutí stavebního úřadu spočívají na skutkovém stavu, o kterém existují důvodné pochybnosti, což je v rozporu se zásadou správního řízení uvedenou v § 3 správního řádu.

[8] Ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona ponechává procesní aktivitu výhradně na stavebníkovi. Je v rozporu se zákonem jej vyzývat, aby soulad nepovolené stavby s veřejným zájmem prokázal v dodatečně třicetidenní lhůtě (jak tomu bylo v daném případě). V důsledku postupu stavebního úřadu jsou jakákoli následně vydaná rozhodnutí o dodatečném povolení stavby v rozporu se zákonem. Žalovaný se k této námitce nijak nevyjádřil, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným.

[9] Stavebník neunesl důkazní břemeno a neprokázal soulad stavby s veřejným zájmem. Jako jediné důvody veřejného zájmu stavebník uvedl „*zchátralý stav*“ a „*zlepšení estetického vzhledu*“. Ani jedno tvrzení však neprokázal, a proto k nim nemělo být přihlíženo. Naopak je nutné zabývat se okolnostmi výstavby předmětné stavby, při které stavebník opakovaně porušoval stavební předpisy, a dále tím, že stavba je vzhledem ke svým parametrům, absenci obdobné stavby v okolí a dobrému výhledu z dvoupatrových domků řadové zástavby nepřehlédnutelná a negativně ovlivňuje urbanistické hodnoty této sdílené oddechové zóny.

[10] Vyjádření Ing. H. ze dne 24. 5. 2010 je jako důkaz nepřipustné, neboť jej stavebník nepředložil ve lhůtě stanovené stavebním úřadem (tedy do 28. 2. 2006). K jakýmkoli důkazům předloženým po této lhůtě neměly správní orgány přihlížet. Je v rozporu se základními zásadami správního řízení nechat stavebníka profitovat z průtahů řízení a umožnit mu předkládat stále nové důkazy. Vzhledem k absenci odbornosti Ing. H. jeho vyjádření rovněž postrádá důkazní sílu nezbytnou k prokázání souladu stavby s veřejným zájmem.

[11] Žalobkyně dále upozornila na řadu správních deliktů, kterých se měl v souvislosti s předmětnou stavbou dopustit jak stavebník, tak společnost ZVAP s. r. o. provádějící stavbu, příp. Ing. Š. jako stavbyvedoucí. K těmto porušením právních předpisů mělo být přihlédnuto při hodnocení souladu stavby s veřejným zájmem.

[12] Stavba nesplňuje podmínky stanovené v § 4 odst. 1 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění účinném do 30. 12. 2006 (dále jen „*vyhláška č. 137/1998 Sb.*“), jelikož narušuje pohodu bydlení. Oplocení obdobného tvaru, výšky, hmotnosti a povrchové úpravy se naprosto vymyká svému okolí, a proto dosavadní pokojný stav a pohodu bydlení jednoznačně narušilo.

[13] Dopad stavby na pohodu bydlení má být posuzován společně z hlediska jednotlivých vlivů (imisi) stavby. Proto může pohodu bydlení narušit i stavba, která při odděleném posuzování každého vlivu ob stojí. Žalovaný ignoroval, že k narušení pohody bydlení žalobkyně došlo právě kombinací (i) negativního vlivu zastínění, jež se projevuje např. výskytem mechu v trávniku na pozemcích žalobkyně, (ii) industriálního vzhledu stavby, který se naprosto vymyká svému okolí, a (iii) imisi ve formě šlahounů z popínavých rostlin vysazených stavebníkem na jeho straně stavby a částečně bránících vstupu do nástavby garáže a listů z nich spadaneho (těchto imisí by bez vysoké stavby plotu nebylo).

[14] Specifické a legitimní nároky žalobkyně plynou zejména z toho, že užívá pozemky za účelem relaxace. Mezi nejintenzivněji užívané části patří právě oddychové plochy v bezprostřední blízkosti stavby. Stavební úřad se uvedenými subjektivními připomínkami žalobkyně výslovně odmítl zabývat. Uvedl, že „*k estetické kvalitě výhledu z domu a nástavby dvougaráže stavební úřad konstatuje, že se jedná o ryze subjektivní názor každého člověka na*

fakt, zda je stavba či stavební úprava hezká či nikoli“, přičemž žalovaný v napadeném rozhodnutí tento závěr ponechal bez reakce. Proto je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné.

[15] Stavba dále nesplňuje požadavky § 12 odst. 2 vyhlášky č. 137/1998 Sb., neboť oplocení nesmí svým rozsahem, tvarem a použitým materiálem narušit charakter stavby na oploceném pozemku a jejího okolí. Stavebník měl k zachování intimity volit nástroje v okolí běžnější (např. rákosovou fólii či výsadbu okrasných keřů), které by pohodu bydlení zachovaly nejen pro stavebníka, nýbrž i pro jeho sousedy.

[16] Argument stavebního úřadu, že dnešní trendy oplocování preferují neprůhledné vysoké oplocení je pouhou nepodloženou spekulací. Stavební úřad beze změny použil svou argumentaci uvedenou v předcházejících rozhodnutích, kterou žalovaný ve svých předcházejících rozhodnutích odmítl, že zeď je postavena z běžných a sériově vyráběných dílů, což znamená, že se jedná o všeobecně přijatelný estetický standard. Žalovaný se ke skutečnosti, že se stavební úřad argumentačně odchýlil od závazného právního názoru žalovaného, nevyjádřil a zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[17] Správní řízení probíhalo déle než pět let, aniž by bylo nařízeno odstranění stavby nebo alespoň stavebníkovi či zhotoviteli uložena jakákoli sankce za prokázané, opakované a závažné porušení platných právních předpisů. Ani žalovaný v této věci nezjednal žádnou nápravu, přičemž nevyhověl opakovaným žádostem žalobkyně o odstranění nečinnosti příkázáním věci k vyřízení jinému stavebnímu úřadu. V napadeném rozhodnutí se dokonce s protiprávním postupem stavebního úřadu (napočtvrté) ztotožnil.

[18] S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí stavebního úřadu zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[19] Ve vyjádření k žalobě žalovaný zejména uvedl, že jako správní orgán je v případě projednávání nepovolených staveb striktně vázán zákonem. Pokud tedy stavebník nepovolené stavby v řízení o jejím odstranění podal žádost o dodatečné povolení, je stavební úřad povinen zkoumat splnění požadavků na dodatečné povolení stavby daných stavebním zákonem. Nemůže v tomto ohledu rozpor s veřejným zájmem shledávat v nezákonném postupu a nemorálním jednání stavebníka spočívajícím v realizaci nepovolené stavby. V provedeném řízení nebylo nijak prokázáno, že realizovaná stavba oplocení neumožňuje její dodatečné povolení. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně k vyjádření žalovaného

[20] V replice ze dne 27. 3. 2012 žalobkyně zdůraznila, že se žalovaný prakticky nevyjádřil k žádné z jejích námitek v žalobě. Jediný argument žalovaného, který je ve vyjádření obsažen, spočívá v tom, že § 88 stavebního zákona neumožňuje konstatovat rozpor s veřejným zájmem pouze na základě nezákonného a nemorálního postupu stavebníka. Takovýto výklad je zcela

nesprávný a formalistický. Dodatečné povolení stavby není pouhým formálním úkonem a správní orgány nejsou povinny ignorovat všechna porušení zákona související s neoprávněnou stavbou. Pokud správní orgán dospěje k tomu, že byly právní předpisy porušeny zásadním způsobem, opakovaně a úmyslně, pak je na místě prohlásit rozpor takové stavby s veřejným zájmem dle § 88 stavebního zákona.

V. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[21] Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[22] Jak vyplynulo ze správního spisu, stavební úřad dne 23. 1. 2006 stavebníkovi sdělil, že vede řízení o odstranění stavby dle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona a současně jej poučil, že pokud do 28. 2. 2006 předloží žádost o dodatečné povolení stavby se všemi potřebnými náležitostmi, je možné stavbu dodatečně povolit. Dne 24. 2. 2006 stavebník žádost předložil. Dne 14. 3. 2006 stavební úřad oznámil účastníkům řízení (včetně žalobkyně) zahájení řízení dle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, dále sdělil, že stavebníkem byla podána žádost o dodatečné povolení stavby a účastníky vyzval, aby ve lhůtě 10 dní sdělili své námítky. Po dalším průběhu řízení dne 20. 4. 2011 stavební úřad napočtvrté (předchozí tři rozhodnutí byla zrušena žalovaným) vydal rozhodnutí, kterým stavbu dodatečně povolil. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno nyní přezkoumávaným rozhodnutím.

[23] Řízení bylo zahájeno v roce 2006, a proto bylo dokončeno dle dosavadních předpisů (viz § 190 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu), tzn. především dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Stěžejní ustanovení pro danou věc představoval § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona č. 50/1976 Sb., podle něhož:

„Stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.“

[24] Co se týče procesního postupu správních orgánů, nelze námítkám žalobkyně přisvědčit. V souladu se správním řádem i stavebním zákonem je povinností správního orgánu, poté co se dozví o existenci nepovolené stavby, z úřední povinnosti nejprve řízení o odstranění stavby zahájit a tuto skutečnost oznámit všem známým účastníkům řízení. To stavební úřad v dané věci řádně učinil až dne 14. 3. 2006, nicméně již dne 23. 1. 2006 stavebníkovi sdělil, že řízení o odstranění stavby vede a v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu jej poučil o možnosti podat žádost o dodatečné povolení stavby (toto sdělení tedy nelze považovat za nezákonné, správní orgán je povinen dotčené osobě poskytnout přiměřené poučení). Stavebník žádost společně

s dalšími podklady ve stanovené lhůtě dodal a i v dalším průběhu řízení na výzvy správních orgánů reagoval včas. Námitku, že je samotné sdělení tohoto poučení nezákonné, vznesla žalobkyně až v žalobě, tudíž se k ní žalovaný nemohl vyjádřit, a absence jejího zhodnocení tak nemůže činit napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

[25] Správní orgány jsou obecně dle § 71 odst. 1 a 3 správního řádu povinny vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu, případně do 30 dnů. Ze správního spisu vyplynulo, že správní orgány v těchto lhůtách nerozhodovaly. Nedodržení těchto lhůt však samo o sobě nezpůsobuje nezákonnost takto opožděně vydaných rozhodnutí. Jestliže měla žalobkyně za to, že v souvislosti s uvedenými průtahy došlo k porušení jejích práv, měla použít jiných prostředků ochrany, než je žaloba proti rozhodnutí v rámci správního soudnictví. Výklad zastávaný žalobkyní by zásadním způsobem postihoval stavebníka, který by přes eventuelní splnění veškerých zákonných podmínek neměl nárok na vydání dodatečného stavebního povolení, pokud by je správní orgán nestihl vydat v dané lhůtě.

[26] Stejně tak nelze lhůtu k podání žádosti o dodatečné stavební povolení stanovenou stavebním úřadem ve sdělení ze dne 23. 1. 2006, chápat jako absolutní. Řízení o odstranění stavby, resp. o vydání dodatečného stavebního povolení, není ovládáno koncentrační zásadou. Stavebník na danou lhůtu odpovídajícím způsobem odpověděl a stavební úřad rozhodl o vydání dodatečného stavebního povolení. Žalovaný následná rozhodnutí stavebního úřadu zrušil a určil, že je potřeba doplnit určité skutečnosti. Řízení tedy pokračovalo dále; stavební úřad se snažil, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a proto stavebníka mj. vyzval k předložení dalších podkladů a provedl místní šetření. Znovu probíhalo řízení před správním orgánem prvního stupně, a bylo proto možné přihlédnout i k dalším předloženým důkazům – také např. k vyjádření Ing. H. Toto vyjádření správní orgány vyhodnotily a dospěly k závěru, že dostatečně prokazuje soulad stavby s veřejným zájmem.

[27] Lhůty vůči účastníkům řízení byly v průběhu správního řízení stanoveny v souladu se zákonem, což konstatoval i žalovaný na str. 6 ve čtvrtém odstavci napadeného rozhodnutí, přičemž poukázal na délku a předmět řízení a rozsah uplatněných námitek.

[28] V souladu s ustálenou judikaturou podle zdejšího soudu správní řízení tvoří v zásadě jeden celek (od zahájení řízení až do právní moci konečného rozhodnutí) a není vyloučeno, aby odvolací správní orgán napravit vady řízení před správním orgánem prvního stupně, resp. vady jeho rozhodnutí (včetně doplnění a zpřesnění odůvodnění). Dojde-li k takovéto změně za naprosto stejného důkazního a právního stavu věci, což je i souzený případ (ve kterém se navíc s touto změnou odvolací správní orgán argumentačně řádně vypořádal v odůvodnění rozhodnutí) nemůže dojít k porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení. Opačný výklad by vedl k tomu, že odvolací orgán by nemohl napravit žádnou vadu prvoinstančního rozhodnutí a vždy by musel jeho vadné rozhodnutí zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Takový postup by však byl jednoznačně v rozporu se zásadou ekonomie řízení, neboť by vedl pouze k prodloužení řízení (k tomu blíže viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 4 Ads 123/2009-99, ve věci „*Kaufland Česká republika v. o. s.*“; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[29] Žalobkyně namítala, že správní orgány ignorovaly určité důkazy – videozáznam ze stavby plotu, protokol ze dne 9. 7. 2005, korespondenci mezi právními zástupci dotčených stran, případně výslech orgánů stavebního dozoru. V rozhodnutí stavebního úřadu skutečně tyto důkazy zmíněny nejsou, nicméně tuto vadu v souladu se zásadou jednotnosti správního řízení napravil žalovaný. Ten správně konstatoval, že tyto důkazy byly pro danou věc nadbytečné. Videozáznam, protokol ze dne 9. 7. 2005 i výslech orgánu stavebního dozoru by pouze prokázaly, jakým způsobem probíhala stavba oplocení a že tato stavba skutečně existuje. Tyto okolnosti však nebyly předmětem sporu, a proto tyto důkazy nemohly v dané věci přinést nic nového. Žalovaný dále korigoval úvahu stavebního úřadu ohledně nabídky finanční kompenzace. Správně konstatoval, že korespondence popisující snahu o smírné řešení pro správní orgány nebyla rozhodná, pro stavební úřad je rozhodné pouze to, zda k dohodě došlo či nikoli (str. 6 druhý odstavec napadeného rozhodnutí). Není v moci správních orgánů účastníky řízení k dohodě nutit.

[30] Aby mohla být stavba dodatečně povolena, musí stavebník splnit veškeré podmínky ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tedy požádat o dodatečné povolení stavby, předložit podklady a doklady jako k žádosti o stavební povolení a prokázat soulad stavby s veřejným zájmem.

[31] Jak bylo popsáno výše, stavebník žádost o dodatečné povolení včas podal a předložil podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Spornou otázkou tedy zůstává, zda stavebník prokázal, že stavba je v souladu s veřejným zájmem.

[32] Veřejný zájem je pojmem, který právní řád České republiky výslovně obsahově nevymezuje, nicméně, který se vyskytuje v celé řadě právních předpisů. Jde tedy o tzv. neurčitý právní pojem. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat. Jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce tak vytváří správnímu orgánu prostor, aby posoudil, zda konkrétní případ patří do rozsahu neurčitého pojmu či nikoli. Mnohdy mu dává vodítko tím, že se snaží uvést co nejvíce charakteristických znaků věcí nebo jevů, které má neurčitý právní pojem zahrnovat. Stejně tomu tak je i v § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, podle něhož se odstranění stavby nenařídí, pokud stavebník prokáže mj., že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy.

[33] Uvedené ustanovení umožňuje stavebnímu úřadu nenařídít odstranění stavby, respektive stavbu dodatečně povolit v případě, že je tato stavba v souladu s veřejným zájmem. Z povahy věci lze dovodit, že se jedná o zájem obecný či veřejně prospěšný, případně o zájem společnosti jako celku. Takový zájem nemůže být v rozporu s platnými právními předpisy. V daném případě však zákonodárce dává vodítko v tom, že demonstrativně vyjmenovává, s čím musí být daná stavba v souladu, aby ji bylo možno posoudit jako stavbu souladnou s veřejným zájmem. Za předpokladu, že stavebník splní shora uvedené podmínky a není zde žádná jiná okolnost, která by soulad s veřejným zájmem vylučovala, stavební úřad stavbu dodatečně povolí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 As 11/2003-164, publ. pod č. 232/2004 Sb. NSS).

[34] Má-li tedy být v řízení vedeném podle § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá stavebního zákona zkoumán veřejný zájem, musí se tak stát především z hlediska kritérií, jež jsou v tomto ustanovení demonstrativně vypočtena. V daném případě stavebník podal žádost o dodatečné povolení stavby, kterou doložil se zákonem vyžadovanými podklady. Z rozhodnutí stavebního úřadu vyplývá, že byl posouzen soulad stavby s platnou územně plánovací dokumentací, s cíli a záměry územního plánování, obecnými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy (viz str. 6–8 rozhodnutí stavebního úřadu). Správně byla věnována pozornost i zachování pohody bydlení v dané lokalitě. Stavební úřad neshledal negativní dopad stavby do oprávněných zájmů žalobkyně nad míru přípustnou zákonem a vyplývající ze samotné skutečnosti realizace stavby. Po provedeném správním řízení tak stavební úřad dospěl k závěru, že stavba není v rozporu s veřejným zájmem. Ze znění § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona vyplývá, že v takovém případě nemá stavební úřad žádné diskreční oprávnění, nýbrž je povinen stavbu, ohledně níž je vedeno správní řízení o odstranění stavby, při splnění i ostatních podmínek dodatečně povolit.

[35] Zákonodárce v § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona zcela zřetelně normoval, že nezákonně realizované stavby mohou být za splnění určitých podmínek dodatečně povoleny. Tyto podmínky jsou v tomto ustanovení vymezeny. Po žadateli o dodatečné povolení stavby, který uvedené podmínky splní, již přitom nemohou správní orgány chtít, aby doložil ještě splnění podmínek dalších, které oporu ve stavebním zákoně nemají. Takový postup správního orgánu by byl svévolný. Míra porušení zákona žadatelem o dodatečné povolení stavby v době předcházející jejímu dodatečnému povolení by měla být zohledněna v řízení o správním deliktu podle hlavy III. stavebního zákona. Nelze však přenášet sankční mechanismus i do řízení o dodatečném povolení stavby, neboť z § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, ani z dosavadní správní a soudní praxe nevyplývá, že by toto řízení mělo rovněž sankční charakter. Nelze proto v řízení o dodatečném povolení stavby přihlížet ke správním deliktům, na které upozorňovala žalobkyně a kterých se měl dopustit stavebník, případně zhotovitel oplocení.

[36] Žalobkyně namítala, že stavba není v souladu s veřejným zájmem pro rozpor s obecnými technickými požadavky na výstavbu. Dle jejího názoru stavba nesplňuje podmínky stanovené v § 4 odst. 1 a § 12 odst. 2 vyhlášky č. 137/1998 Sb., jelikož narušuje pohodu bydlení a oplocení svým rozsahem, tvarem a použitým materiálem narušuje charakter stavby na oplocovaném pozemku a jejího okolí.

[37] Při posouzení pojmu „pohoda bydlení“ soud vycházel především z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005-116, publ. pod č. 850/2006 Sb. NSS. Pohodou bydlení lze rozumět souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná atmosféra klidného bydlení. Pohoda bydlení je v tomto pojetí dána zejména kvalitou jednotlivých složek životního prostředí, např. nízkou hladinou hluku (z dopravy, výroby, zábavních podniků, ze stavebních prací aj.), čistotou ovzduší, přiměřeným množstvím zeleně, nízkými emisemi pachů a prachu, osluněním apod. Pro zabezpečení pohody bydlení se pak zkoumá intenzita narušení jednotlivých činitelů a jeho důsledky, tedy objektivně existující souhrn činitelů a vlivů, které se posuzují každý jednotlivě a všechny ve vzájemných souvislostech. Při použití této objektivistické definice se nicméně správní orgán při posuzování, zda je v konkrétním případě pohoda bydlení zajištěna, nemůže zcela abstrahovat ani od určitých subjektivních

hledisek daných způsobem života osob, kterých se má stavba, jejíž vliv na pohodu bydlení je zkoumán, dotýkat. Podmínkou zohlednění těchto subjektivních hledisek ovšem je, že způsob života dotčených osob a jejich z toho plynoucí subjektivní nároky na pohodu bydlení nevybočují v podstatné míře od obecných oprávněně požadovatelných standardů se zohledněním místních zvláštností dané lokality.

[38] V dané věci stavebník neporušil žádné objektivně hodnotitelné hledisko (např. výšku stavby, míru zastínění atd.). Bylo tedy na správním orgánu poměřit proporcionalitu zásahu stavby (zastíněním, „neestetičností“ atd.) do pohody bydlení v daném okolí.

[39] Lze konstatovat, že určité zatížení okolí způsobuje každá stavba, přičemž po vlastnících okolních staveb je spravedlivé požadovat, aby takovéto zatížení snášeli, je-li přiměřené poměrům. Při vyšší hustotě osídlení dojde v důsledku umístění nové stavby vždy k narušení výhledu ze staveb sousedních. V dané věci je tedy rozhodující posouzení, zda stavbou předmětného oplocení nebylo zasaženo do práv žalobkyně nad míru přiměřenou poměrům.

[40] V dané věci se správní orgány vlivem stavby na pohodu bydlení řádně zabývaly. Zhodnotily, že oplocení není ze své povahy zdrojem negativních imisí, jako je hluk, prach, vibrace atd. Má však vliv na zastínění sousedního pozemku. V souladu s rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 1. 2010, č. j. MMB/0002321/2009, stavebník doložil doplňující podklady, mimo jiné i diagram zastínění pozemku p. č. 419/1 v katastrálním území Brněnské Ivanovice. Z diagramu vyplývá, že stavba oplocení neporušuje podmínky dané normou ČSN 73 4301.

[41] Další „imisí“, o které by se dalo v dané věci uvažovat je eventuální neestetický vzhled předmětné stavby a její zásah do okolí. Žalobkyni lze dát za pravdu, že oplocení podobné nyní posuzované stavbě není v daném okolí obvyklé. Posouzení estetičnosti stavby a míry narušení pohody bydlení jejím vzhledem je však z podstaty subjektivní a vždy záleží na individuálním posouzení. Správní orgány se s námitkami žalobkyně vypořádaly a dospěly k závěru, že vzhled stavby (ani v kombinaci s částečným zastíněním sousedního pozemku) nenarušuje pohodu bydlení žalobkyň nad míru přiměřenou poměrům. Žalovaný k tomu výslovně uvedl: *„Oplocení umístěné v hranici pozemku, o výšce 2 metry, z pohledového betonu, není typem oplocení, který narušuje charakter obytné zástavby. Jedná se o typ oplocení, který je u současné zástavby používán tam, kde vlastníci pozemků preferují intimitu klidového zázemí staveb. Betonová, keramická a obdobná oplocení dnes nahrazují starší, dříve užívaná dřevěná prkenná oplocení“* (str. 4 odst. 3 napadeného rozhodnutí), a dále *„oplocení svým rozsahem, tvarem ani použitým materiálem nenarušuje charakter staveb na oplocovaném pozemku ani jejím okolí. Jedná se o oplocení umístěné v hranici pozemku s běžnou výškou 2 m. Také povrchová úprava z pohledového betonu je úpravou užívanou i v obytné zástavbě pro úpravu stavebních konstrukcí“* (str. 7 napadeného rozhodnutí). Není tedy pravda, že by se žalovaný k estetické stránce stavby nevyjádřil. Imise ve formě šlahounů popínavých rostlin pak se stavbou nesouvisí, může být toliko předmětem občanskoprávního sporu v rámci civilního soudnictví.

[42] Správní orgány se tedy vlivem stavby na pohodu bydlení řádně zabývaly. Správnímu soudu nepřísluší přehodnocovat přezkoumatelné skutkové a právní závěry správních orgánů, které zaujaly při výkladu neurčitého pojmu stavebního práva „pohoda bydlení“, při němž

zároveň odkázaly na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005-116. Odpovědnost za vhodnost či nevhodnost umístění stavby přísluší na prvním místě správním orgánům rozhodujícím ve věci.

[43] V této souvislosti též nelze přisvědčit žalobkyni, že stavební úřad beze změny použil svou argumentaci uvedenou v předcházejících rozhodnutích, kterou žalovaný ve svých předcházejících rozhodnutích odmítl, že zeď je postavena z běžných a sériově vyráběných dílů, což znamená, že se jedná o všeobecně přijatelný estetický standard. Tuto větu sice stavební úřad zopakoval, ale úvahu ohledně snížení estetické kvality výhledu z nemovitosti žalobkyně podstatně doplnil (viz str. 4 a 5 rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 20. 4. 2011). Použitou větu je tedy nutné vnímat v kontextu celé úvahy. Žalobkyně v odvolání sice konstatovala, že stavební úřad použil znovu tutéž úvahu, nicméně brojila proti jejímu obsahu, nikoli proti faktu, že se stavební úřad argumentačně odchýlil od závazného právního názoru žalovaného. Z tohoto důvodu se k této námitce žalovaný nemohl vyjádřit.

[44] Závěrem lze shrnout, že v dané věci stavebník žádost o dodatečné stavební povolení podal včas, předložil podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Současně prokázal, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, tzn. zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy.

[45] Při posuzování souladu stavby s veřejným zájmem není možné přihlížet k okolnostem výstavby, případným deliktům při ní spáchaným, zamítnutí žádosti o informace či k délce řízení. Pokud stavebník splní zákonné podmínky, má na dodatečné povolení stavby nárok.

[46] Rozhodnutí žalovaného nelze považovat za nepřezkoumatelné. Žalovaný se pečlivě zabýval odvoláním žalobce a ve svém rozhodnutí se vyjádřil ke všem odvolacím námitkám. Na základě některých z nich pak přistoupil i k úpravě a precizaci odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu, byť na celkový výsledek řízení to z hlediska cíle sledovaného žalobkyní nemělo vliv.

VI. Závěr a náklady řízení

[47] Krajský soud v Brně tedy shledal námitky žalobkyně nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[48] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. února 2014

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu